

Αθήνα, 3/10/12

ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ

επί της

Διαβούλευσης ΡΑΕ για την αγορά Ηλεκτρική Ενέργειας

1. Εισαγωγή

Η μεταρρύθμιση της χονδρεμπορικής αγοράς πρέπει οπωσδήποτε να επιτύχει τον στόχο της εξομάλυνσης των χρηματορρών προς όλους τους ηλεκτροπαραγωγούς στην βάση τουλάχιστον της ίσης, σύμμετρης και ορθολογικής αντιμετώπισης τους. Το σημερινό μοντέλο λειτουργίας της αγοράς ειδικότερα κατόπιν της εφαρμογής του ν. 4001/2011 και της διάσπασης του ΔΕΣΜΗΕ σε ΑΔΜΗΕ και ΛΑΓΗΕ ανέδειξε στον δεύτερο και ειδικότερα στον ειδικό λογαριασμό ΑΠΕ που αυτός διατηρεί όλες τις αδυναμίες και στρεβλώσεις του συστήματος με την μορφή ταμειακού «εμφράγματος» σχεδόν αποκλειστικά προς τις ΑΠΕ.

2. Χονδρεμπορική αγορά – προτεινόμενες παρεμβάσεις

2.1 Κατάργηση Μηχανισμού ανάκτησης Μεταβλητού Κόστους και λογιστική ενσωμάτωση των ΑΔΙ στην ΟΤΣ

Ως κύρια παρέμβαση, όπως άλλωστε και δημοσίως έχουμε υποστηρίξει επανειλημμένα, **προτείνουμε την πλήρη κατάργηση του Μηχανισμού ανάκτησης Μεταβλητού Κόστους (ΜΜΚ) ώστε η λειτουργία των μονάδων φυσικού αερίου να είναι ανταγωνιστική και εντός Οριακής Τιμής Συστήματος (ΟΤΣ)**. Έτσι θα υπάρξει πραγματική «πίεση» τόσο προς την ΔΕΠΑ αλλά και τους λοιπούς LNG προμηθευτές για καλύτερες διαπραγματεύσεις και χαμηλότερες τιμές φυσικού αερίου. Σύμφωνα με σχετική παρουσίαση του ΕΣΑΗ η χώρα μας δυστυχώς προμηθεύεται από αγωγούς φυσικό αέριο στις υψηλότερες πανευρωπαϊκά τιμές (+34% συγκριτικά με Ισπανία και Γερμανία) το οποίο τροφοδοτούμενο στην ηλεκτροπαραγωγή ουδώς βοηθά στην πτώση των τιμών του ρεύματος. Το αντίθετα μάλιστα αφού το ακριβό φυσικό αέριο γίνεται μέσω του ΜΜΚ και του premium του (+10%) εργαλείο καλύτερης κερδοφορίας σε απόλυτα ποσά των εν λόγω ηλεκτροπαραγωγών. Με άλλα λόγια οι παραγωγοί αυτοί έχουν παραδόξως συμφέρον να προμηθεύονται το ακριβότερο φυσικό αέριο αφού η κερδοφορία τους προσδιορίζεται λόγω του ΜΜΚ από το premium επί του Μεταβλητού Κόστους. Όσο υψηλότερο λοιπόν το Μεταβλητό Κόστος λόγω του ακριβού αερίου τόσο υψηλότερη η κερδοφορία τους αλλά με την ζημίωση του καταναλωτή.

Επιπλέον ο ΜΜΚ αφαιρεί κάθε έννοια ανταγωνισμού μεταξύ τους αφού με βάση τα όσα προαναφέρθηκαν λειτουργεί ως Feed in Tariff μοντέλο για τους ηλεκτροπαραγωγούς από φυσικό αέριο. Αυτό αποτελεί μέγιστη στρέβλωση αφού η συγκεκριμένη τεχνολογία δεν είναι στοχαστική και επιπλέον αμείβεται με τα Αποδεικτικά Διαθεσιμότητας Ισχύος (ΑΔΙ) ακριβώς για να ανταγωνίζονται μεταξύ τους οι εν λόγω παραγωγοί. Δυστυχώς με τον ΜΜΚ όλη αυτοί οι παραγωγοί εξαιρούνται του χρηματιστηρίου του Ημερήσιου Ενεργειακού Προγραμματισμού (ΗΕΠ) και της ανταγωνιστικής ΟΤΣ η οποία και καταλήγει πλασματικά να διαμορφώνεται από τον φθινό λιγνίτη και τα φθινά νερά των μεγάλων υδροηλεκτρικών έργων.

Δεν υπάρχει χαρακτηριστικότερο παράδειγμα αστοχίας εξαιτίας του MMK από το γεγονός ότι κάθε ώρα του 24ώρου λειτουργούν μονάδες φυσικού αερίου αποζημιωμένες με 90 – 110 ευρώ / MWh αλλά η ΟΤΣ (που αντιπροσωπεύει την υψηλότερη ενταγμένη προσφορά ενέργειας στο σύστημα) κινείται σε πλασματικό μέσο επίπεδο στα 63 ευρώ / MWh. Ο MMK λοιπόν πέραν των ανωτέρω έχει καταφέρει αφού εξαιρέσει το φυσικό αέριο από κάθε έννοια ανταγωνιστικής λειτουργίας, να φέρνει παραδόξως τις ΑΠΕ αντιμέτωπες με τον φθηνό λιγνίτη αφού αυτός όπως αναφέρθηκε διαμορφώνει ως επί τω πλείστον την ΟΤΣ. Οι ΑΠΕ δηλαδή μέσω της οικονομικής εξίσωσης που τις διέπει:

$$(1) \quad (\text{FIT} - \text{ΟΤΣ}) \times \text{MWh παραγωγής} = \text{ΕΤΜΕΑΡ} + \text{Λοιποί πόροι ΑΠΕ}$$

κρίνονται και συγκρίνονται απευθείας με την πλασματική αυτή λιγνιτική κυρίως ΟΤΣ, η οποία ουδεμία σχέση έχει με το πλήρες και πραγματικό χονδρεμπορικό κόστος του ρεύματος.

Ένεκα των ανωτέρω είναι φαινότερο του ηλίου πως αλλαγή μόνο στο premium του MMK από +10% σε π.χ. +5% ουδεμία απολύτως αλλαγή θα επιφέρει στον επιδιωκόμενο εξορθολογισμό της λειτουργίας της χονδρεμπορικής αγοράς αλλά και των ΑΠΕ αφού η εξίσωση (1) δεν πρόκειται να επηρεαστεί αριθμητικά.

Το δεύτερο που οφείλει να γίνει είναι **τα ΑΔΙ να ενσωματωθούν λογιστικά στην ΟΤΣ όπως αυτή τουλάχιστον υπεισέρχεται στην εξίσωση (1) για τον υπολογισμό του ΕΤΜΕΑΡ**. Ακόμη δηλαδή και αν δεν επιθυμείται η πραγματική ενσωμάτωση τους στην ΟΤΣ, αφού αυτά ισοδυναμούν μεσοσταθμικά σε 9 ευρώ/MWh το ποσό αυτό θα πρέπει να προστίθεται στην ΟΤΣ της εξίσωσης (1) έστω λογιστικά. Μόνο έτσι η τιμή της ΟΤΣ θα καταστεί πλήρης ως έννοια χονδρεμπορικής τιμής με την οποία και θα μπορούν να συγκριθούν οικονομικά οι ΑΠΕ ώστε να υπολογιστεί το όποιο ΕΤΜΕΑΡ πράγματι απαιτείται.

Σύμφωνα με μελέτη που διεξήγαγε το ΑΠΘ για λογαριασμό του ΣΠΕΦ τον Ιούλιο 2012, την οποία και σας αποστείλαμε στις 27/7/12, η κατάργηση του MMK θα ανέβαζε την ΟΤΣ στα 77 ευρώ / MWh από 63,5 για το 2012. Αν στην τιμή αυτή προστεθούν και τα επιπλέον 9 ευρώ/MWh μεσοσταθμικά από τα ΑΔΙ, τότε ένα ρεαλιστικό και πλήρες μέγεθος ΟΤΣ ως μέσο χονδρεμπορικό και πραγματικό κόστος ρεύματος θα ήταν τα 86 ευρώ / MWh. Με πρόβλεψη παραγωγής ΑΠΕ, για το διασυνδεδεμένο σύστημα σύμφωνα με το περιεχόμενο της Απόφασης σας υπ' αριθμ. 698/2012 για το ΕΤΜΕΑΡ, ίση με 6,6 TWh ετησίως δημιουργείται λόγω των στρεβλώσεων που προαναφέραμε πλασματικό έλλειμμα στον ειδικό λογαριασμό ΑΠΕ του ΛΑΓΗΕ ίσο με $(86 - 63,5) \text{ ευρώ / MWh} \times 6,600,000 \text{ MWh} = 148,500,000 \text{ ευρώ}$ για το 2012 και συνεπώς τεχνητή ανάγκη αύξησης του ΕΤΜΕΑΡ ώστε να καλυφθεί το πλασματικό αυτό ποσό, που ουδεμία σχέση έχει με τις ΑΠΕ. Αντίστοιχα πλασματικά ελλείμματα υφίστανται και για τα προηγούμενα χρόνια και συνεπώς το σημερινό έλλειμμα του Ειδικού Λογαριασμού του Λειτουργού ουδεμία σχέση με τις ΑΠΕ εν τέλει έχει.

2.1.1 Αποφευγόμενο κόστος χονδρεμπορικής αγοράς λόγω της αιχμιακής λειτουργίας των Φ/Β

Η εν λόγω μελέτη του ΑΠΘ για τον ΣΠΕΦ ανέδειξε επιπλέον πως για 1,200 MW Φ/Β στο τέλος του 2012 το αποφευγόμενο για τους καταναλωτές κόστος είναι 244,5 εκατ. ευρώ. Τόσα χρήματα θα πληρωνόντουσαν δηλαδή επιπλέον σε συμβατικές μονάδες και εισαγωγές λόγω και του μοντέλου target model για να καλυφθεί η αιχμιακή λειτουργία των Φ/Β αν αυτά εξέλειπαν ξαφνικά. Αυτή είναι μία άκρως ποσοτικοποιημένη προσέγγιση του αποφευγόμενου κόστους από την αιχμιακή λειτουργία των Φ/Β. Άρα το ΕΤΜΕΑΡ που αναλογεί στα Φ/Β για το σενάριο αυτό θα ήταν το σύνολο των FIT τους μείον το ποσό των 244,5 εκατ. ευρώ και όχι τα 79 εκατ. που αντιστοιχούν στην πλασματική ΟΤΣ x την παραγωγή

τους (για ετήσια παραγωγή από Φ/Β 1,25 TWh και ΟΤΣ στα 63,5 ευρώ / MWh). Τροφοδοτείται λοιπόν πλασματικό έλλειμμα ο ειδικός λογαριασμός ΑΠΕ ίσο με $244,5 - 79 = 165,5$ εκατ. ευρώ μόνο το 2012. Αντίστοιχα ποσά υπάρχουν και για τα προηγούμενα χρόνια και συνεπώς το σημερινό έλλειμμα του Λειτουργού ουδεμία σχέση με τις ΑΠΕ εν τέλει έχει.

2.2 Συγχώνευση λογαριασμών Διαχειριστή - Λειτουργού ως εναλλακτική της κατάργησης του ΜΜΚ και της ενσωμάτωσης των ΑΔΙ στην ΟΤΣ

Στην περίπτωση ωστόσο που η Πολιτεία δεν επιθυμεί να προβεί άμεσα στις αναγκαίες αυτές τομές, όπως η κατάργηση της στρέβλωσης του Μηχανισμού ανάκτησης Μεταβλητού Κόστους (ΜΜΚ) και η ενσωμάτωση έστω λογιστικά στην Οριακή Τιμή Συστήματος (ΟΤΣ) των Αποδεικτικών Διαθεσιμότητας Ισχύος (ΑΔΙ) που δρουν καταφανώς υπέρ των ορυκτών καυσίμων, οφείλει οπωσδήποτε να διασφαλίσει την βιωσιμότητα των ΑΠΕ με αντισταθμιστικά μέτρα στην βάση του πραγματικού χαμηλότερου του πλασματικού κόστους τους αλλά και της ίσης και σύμμετρης μεταχείρισης που αποτελεί θεμέλιο της ορθής λειτουργίας της αγοράς.

Ξεφεύγοντας από τον αδιέξοδο υπολογισμό των πλασματικών λόγω των στρεβλώσεων πόρων ΑΠΕ που δόθηκαν απαιτούνται για την οικονομική εξυπηρέτηση της λειτουργίας τους από τον Λειτουργό, προτείνεται να εξεταστεί η αποπληρωμή της χονδρεμπορικής αγοράς στο σύνολο της σε πιο «μακρο-οικονομική» βάση. Αντλώντας στοιχεία από τους ισολογισμούς και συγκεκριμένα τα αποτελέσματα χρήσης του ΔΕΣΜΗΕ από το 2007 και μετά φαίνεται ότι συνολικά ως αγορά το πρόβλημα δεν είναι τόσο μεγάλο. Στα αποτελέσματα χρήσης συγκεκριμένα, η ζημία μιας επιχείρησης δείχνει το καθαρό δομικό έλλειμμα λειτουργίας της επί των συνολικών της πωλήσεων (τζίρου). Ειδικότερα στην περίπτωση του ΔΕΣΜΗΕ όπου στα αποτελέσματα χρήσης παρεμβάλλονται μάλλον αμελητέα ποσά αποσβέσεων τόσο ως προς το τζίρο αλλά και ως προς τις ζημίες, μπορεί ευκολότερα να ειπωθεί ότι με βάση το δομικό αυτό έλλειμμα δύναται φυσιολογικά να χαράζεται η όποια οικονομική πολιτική απαιτείται επί των αυξήσεων στα χονδρεμπορικά τιμολόγια της επιχείρησης ώστε αυτό το έλλειμμα (ζημία) να μηδενίζεται. Πέραν βεβαίως του δομικού ελλείμματος υπάρχει και το συγκυριακό, δηλαδή αυτό που προκύπτει όταν οι πελάτες (Προμήθεια) καθυστερούν την εξόφληση των υποχρεώσεων τους, αυτό όμως δεν αποτυπώνεται στα αποτελέσματα χρήσης, αλλά στο ενεργητικό του ισολογισμού.

Με βάση τα ανωτέρω φαίνεται πως ο ΔΕΣΜΗΕ είχε 107 εκατ. ευρώ δομικό έλλειμμα (ζημία) στα 4,4 δις ευρώ τζίρο το 2011 δηλαδή 2,4%, δομικό έλλειμμα 63 εκατ. σε τζίρο 3,9 δις δηλαδή 1,6% το 2010, δομικό έλλειμμα 63 εκατ. στα 3,6 δις ευρώ τζίρο δηλαδή 1,7% το 2009 και από εκεί και πίσω μόνο κέρδη. Το άθροισμα των ελλειμμάτων αυτών είναι 233 εκατ. ευρώ και συνάδει με το υπολογισθέν από την PWC για τα τέλη του 2011 ταμειακό του έλλειμμα (200 εκατ. ευρώ περίπου), με δεδομένο ότι η μελέτη της PWC έγινε πριν την δημοσίευση του επίσημου ισολογισμού του 2011.

Σήμερα η χονδρεμπορική αγορά εξυπηρετείται όπως είναι γνωστό από τρεις λογαριασμούς. Τον λογαριασμό αποκλίσεων στον ΑΔΜΗΕ (πληρώνει αποκλίσεις, ΜΜΚ, ΑΔΙ στους θερμικούς), τον λογαριασμό ΗΕΠ στον ΛΑΓΗΕ (πληρώνει ΟΤΣxMWh στους θερμικούς και τροφοδοτεί το μέρος που αφορά τις ΑΠΕ στον ειδικό λογαριασμό ΑΠΕ) και τον ειδικό λογαριασμό ΑΠΕ στον ΛΑΓΗΕ (πληρώνει FITxMWh στις ΑΠΕ).

Λόγω των στρεβλώσεων ο μοναδικός δομικά προβληματικός λογαριασμός από τους ανωτέρω τρεις είναι ο ΑΠΕ αφού οι στρεβλώσεις που τεχνητά απομειώνουν την ΟΤΣ δείχνουν το ΕΤΜΕΑΡ παγίως να μην επαρκεί και έτσι τον τροφοδοτούν με πλασματικό έλλειμμα. Αν όμως, συγχωνευόταν το ΕΤΜΕΑΡ στο κόστος του ρεύματος και έπαυσε ως διακριτή δυσφημιστική χρέωση για τις ΑΠΕ, αναστελλόταν η εξίσωση (1) που διέπει το λογαριασμό

ΑΠΕ και που λόγω των στρεβλώσεων στην ΟΤΣ παράγει μόνο πλασματικά ελλείμματα για τις ΑΠΕ και συγχωνεύονταν οι τρεις λογαριασμοί σε έναν, τότε το έλλειμμα που θα προέκυπτε και όλοι οι ηλεκτροπαραγωγοί θα επωμιζόντουσαν αναλογικά (pro-rata), δεν θα ήταν παραπάνω σήμερα σωρευτικά από το άθροισμα των επιμέρους δομικών ελλειμμάτων 2,4%, 1,6%, και 1,7% για τις τρεις παρελθούσες ζημιογόνες χρήσης, που αντιστοιχεί με 5,5% περίπου επί του φετινού αναμενόμενου τζίρου (περίπου τζίρος στα 4,5 δις ευρώ) του ΑΔΜΗΕ και ΛΑΓΗΕ μαζί. Έλλειμμα 5,5% στην χονδρεμπορική αγορά συνολικά σημαίνει δομική υπερημερία περίπου 20 ημερών για όλους τους παραγωγούς ανεξαιρέτως (θερμικούς και ΑΠΕ). Σε αυτό προστίθεται βεβαίως και το όποιο συγκυριακό (καθυστερήση πληρωμών από Προμήθεια) το οποίο όμως ούτως ή άλλως το υφίστανται όλοι.

Δυστυχώς ο κατακερματισμός των ταμείων από ένα σε τρία έχει επιτύχει μέσω των στρεβλώσεων να επωμίζονται οι ΑΠΕ αποκλειστικά όλο το δομικό έλλειμμα της χονδρεμπορικής αγοράς πλέον το όποιο συγκυριακό τους αναλογεί (π.χ. από κατάρρευση Energa και Hellas Power) και όλοι οι υπόλοιποι μόνο το συγκυριακό μειωμένο κατά το δομικό που τους αναλογεί. Έτσι επί της χρηματοροής των πληρωμών τους οι ΑΠΕ παραδόξως βιώνουν υπερημερίες 4 - 5 μηνών, που δεν τους ανήκουν, δηλαδή 40% μεσοσταθμικά ετησίως του τζίρου τους.

Η λύση λοιπόν θα μπορούσε να είναι η **συγχώνευση των τριών ταμείων σε ένα και μοναδικό υπό τον ΛΑΓΗΕ, το οποίο και θα τροφοδοτείται από όλους τους υπάρχοντες μέχρι σήμερα πόρους (ΗΕΠ, αποκλίσεις, ενσωματωμένο στο κόστος ρεύματος ΕΤΜΕΑΡ, λοιποί πόροι ΑΠΕ, κλπ).** Αυτό καταρχήν σημαίνει πως όλοι θα μοιράζονται πλέον pro-rata τα δομικά ελλείμματα της χονδρεμπορικής αγοράς στην χρηματοροή τους που οπωσδήποτε **συνεπάγεται «δικαιοσύνη» εν γένει και βελτίωση (διάσωση) για τις ΑΠΕ.** Επιπλέον η Πολιτεία θα γνωρίζει επακριβώς τι οφείλει να πράξει, π.χ. για να βελτιώσει την εικόνα των αποτελεσμάτων του 2011 του διαχειριστή μεσοσταθμικά θα χρειάζεται αύξηση 2,4% στο ρεύμα επί της χονδρικής, ώστε αυτός να μην παράγει ελλείμματα στην νέα χρονιά εξαιτίας του 2011 συν την όποια πρόβλεψη για το 2012 με βάση την περαιτέρω διεύθυνση του φυσικού αερίου ή των ΑΠΕ στο μίγμα ηλεκτροπαραγωγής.

Αυτός είναι ένας αρκετά πιο διαφανής τρόπος διαχείρισης της χονδρεμπορικής αγοράς για όλους σε σχέση με τον σημερινό, όπου αυξάνεται το ΕΤΜΕΑΡ και οι λοιποί πόροι ΑΠΕ για να "καρπωθούν" το 60% τους (μελέτη IOBE) μέσω των στρεβλώσεων παραδόξως η προμήθεια και τα ορυκτά καύσιμα.

Η ταμειακή αυτή ένωση των τριών λογαριασμών σε έναν υπό τον ΛΑΓΗΕ δεν προϋποθέτει προφανώς συγχώνευση εταιρειών, αλλά τροποποίηση άρθρων του ν. 4001 και των ΚΔΣ και ΚΔΣΗΕ. Συγκεκριμένα θα μπορούσε είτε ο λογαριασμός αποκλίσεων του ΑΔΜΗΕ να μεταφερθεί στον ΛΑΓΗΕ και να συγχωνευτεί με τους άλλους δύο, είτε αφού ο ΑΔΜΗΕ παρακρατήσει τα κόστη λειτουργίας του από αυτόν να μεταφέρει τα υπόλοιπα στον ΛΑΓΗΕ (όπως π.χ. συμβαίνει σήμερα με το ΕΤΜΕΑΡ). Στον ΛΑΓΗΕ τέλος οι δύο λογαριασμοί ΗΕΠ και ΑΠΕ προτείνεται να συγχωνευτούν επίσης.

Η προτεινόμενη ρύθμιση αυτή για έναν και μοναδικό λογαριασμό πληρωμής συμμετρως ανεξαιρέτως όλων των ηλεκτροπαραγωγών οφείλει να έχει διάρκεια όση και η περαιτέρω διατήρηση των στρεβλώσεων του ΜΜΚ και η μη έστω λογιστική ενσωμάτωση των ΑΔΙ σε μια πλήρη και πραγματική ΟΤΣ, ώστε να αντισταθμιστούν οι δραματικές στις ΑΠΕ επιπτώσεις τους όπως προαναφέρθηκε και να λειτουργήσει σωστά η οικονομική εξίσωση (1).

3. Κάλυψη συσσωρευμένου δομικού ελλείμματος Λειτουργού

Η κάλυψη του συσσωρευμένου ελλείμματος της αγοράς σε ορίζοντα π.χ. 1- 2 ετών προφανώς και θα μπορούσε να γίνει από περαιτέρω παρεμβάσεις στην χονδρεμπορική τιμή του ρεύματος πάνω από τις ετησίως αναγκαίες ένεκα του εκάστου ετήσιου δομικού ελλείμματος ενώ ενισχυτικά εδώ θα λειτουργούσε το δάνειο από το ΤΠΔ. Μοιραζόμενες συμμετρικά σε όλους τους συμμετέχοντες ηλεκτροπαραγωγούς οι υπερημερίες εξαιτίας των δομικών ελλειμμάτων της αγοράς μπορούν ευκολότερα να απορροφήσουν όπως αναδείχθηκε ανωτέρω σημαντικές ταμειακές αποκλίσεις.

4. Προτάσεις για τα φωτοβολταϊκά

Πρέπει να καταβληθεί προσπάθεια να τηρηθούν οι εθνικοί στόχοι διείσδυσης και να αποκλεισθεί η άναρχη υπερκάλυψη - επέκταση τους εις βάρος της οικονομικής ευστάθειας του Λειτουργού και των πληρωμών των παραγωγών. **Η οποιαδήποτε σκέψη για αύξηση των στόχων αυτών πρέπει να αποτελέσει αντικείμενο τεχνικοοικονομικής μελέτης και οργανωμένης ανοιχτής στους φορείς συζήτησης και όχι αποτέλεσμα ικανοποίησης πιέσεων.**

Επιπλέον για μια ακόμη φορά κατηγορηματικά δηλώνουμε πως πρέπει οριστικά να αποκλεισθεί το σενάριο της εκ των υστέρων επιβολής εισφοράς επί του τζίρου στις εν λειτουργία μέχρι σήμερα Φ/Β μονάδες.

4.1 Ανάκληση της δέσμευσης ηλεκτρικού χώρου στο δίκτυο

Σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία κατόπιν του ν. 4001/2011 από 22/8/11 οι επενδυτές Φ/Β για να συμβολαιοποιηθούν με τον ΛΑΓΗΕ ανεξαρτήτως ισχύος απαιτείται να έχουν προηγουμένως πληρώσει τους όρους σύνδεσης του διαχειριστή του δικτύου (ΔΕΔΔΗΕ). Εφ' όσον δε πρόκειται για έργα με άδεια Παραγωγής ΡΑΕ δεν απαιτείται καν η επιπλέον καταβολή εγγυητικής Τραπεζής για τους όρους αυτούς, ενώ για τα μικρότερα και απαλλασσόμενα αδείας ΡΑΕ έργα κάτω του 1 MW προβλέπεται εγγυητική 150 ευρώ / kWp.

Με την λήξη του χρονικού διαστήματος που προσδιορίζει ο διαχειριστής του δικτύου στον παραγωγό ως προθεσμία για την ολοκλήρωση του σταθμού του και την ενεργοποίηση της σύνδεσης, οι όροι αυτοί δεν ανακαλούνται ποτέ αφότου έχουν πληρωθεί από τον επενδυτή. Μπορεί δηλαδή ο επενδυτής αν δεν υλοποιήσει τελικώς την επένδυση, να απολέσει με την εγγυητική επιστολή αναλόγως την ισχύ και την «κλειδωμένη» εν συνεχεία τιμή FIT που έχει συμβολαιοποιήσει με τον ΛΑΓΗΕ (π.χ. μετά το 18μηνο), την δυνατότητα όμως να υλοποιήσει κάποια στιγμή το έργο στο μέλλον δεν υπάρχει μηχανισμός που να του την αφαιρεί. Συνεπώς ο ηλεκτρικός χώρος θα παραμείνει σε όλες αυτές τις περιπτώσεις ανενεργά δεσμευμένος εσαεί, με οδυνηρές συνέπειες για την υγιή ανάπτυξη των Φ/Β στην χώρα.

Με βάση τα στοιχεία του ΛΑΓΗΕ περί συμβολαιοποιημένων MWp Φ/Β, τον Αύγουστο 2012 και χωρίς να έχουν τεθεί σε λειτουργία ακόμη υπήρχαν 1,850 MWp. Από αυτά εκτιμούμε πως τουλάχιστον τα μισά είναι με το καινούργιο καθεστώς του ν. 4001/2011 δηλαδή έχουν πληρώσει όρους σύνδεσης ΔΕΔΔΗΕ (έχουν λοιπόν υπογράψει σύμβαση σύνδεσης) και συνεπώς περίπου 950 MWp Φ/Β δεν υπάρχει καν μηχανισμός να τους ανακληθεί ο ηλεκτρικός χώρος και οι πληρωμένοι όροι σύνδεσης εφ' όσον δεν υλοποιηθούν οι μονάδες εντός ρητής προθεσμίας.

Προτείνουμε λοιπόν νομοθετική ρύθμιση η οποία και θα προβλέπει την ανάκληση των όρων σύνδεσης, την ακύρωση της σύμβασης σύνδεσης και του δεσμευμένου ηλεκτρικού χώρου ανεξαρτήτως ισχύος, στους 18 μήνες κατόπιν της πληρωμής τους εφ' όσον έως τότε δεν έχει ολοκληρωθεί με ευθύνη του επενδυτή η μονάδα και ενεργοποιηθεί η σύνδεση.

Μέσω της ρύθμισης αυτής θα υπάρξει σοβαρή αποθάρρυνση όλων εκείνων των επενδυτών που αντιμετωπίζουν τον ηλεκτρικό χώρο ως μέσο ευκαιριακού πλουτισμού και εμπορίας του, γεγονός που θα απελευθερώσει το δημόσιο αυτό αγαθό εις όφελος των σοβαρών και πραγματικών επενδυτών κάτι που σήμερα δεν ισχύει.

4.2 Εγγυοδοσία για την δέσμευση ηλεκτρικού χώρου στο δίκτυο

Προτείνουμε η εγγυοδοσία για την δέσμευση ηλεκτρικού χώρου να επεκταθεί άμεσα και στα αδειοδοτούμενα (> 1 MWp) με άδεια παραγωγής ΡΑΕ επενδυτικά σχέδια. Θετικό θα ήταν η ρύθμιση αυτή να εφαρμοστεί και σε όλους τους εκδοθέντες μέχρι σήμερα όρους σύνδεσης στο δίκτυο.

4.3 Διακράτηση τιμής FIT στις νέες συμβάσεις με ΛΑΓΗΕ

Για μια ακόμη φορά θα προτείνουμε την κατάργηση του 18μηνου στις νέες συμβάσεις με ΛΑΓΗΕ και την αντικατάστασή του με την θεσμοθέτηση της «Ειλικρινούς δήλωσης ετοιμότητας» από τον επενδυτή με την οποία και θα δηλώνει υπεύθυνα το πλήρες πέρας των εργασιών ευθύνης του και θα κλειδώνει έτσι την τιμή FIT του. Κατόπιν αυτοψίας του διαχειριστή του δικτύου αν η δήλωση αποδειχθεί ψευδής τότε θα ανακαλούνται οι όροι σύνδεσης.

Αν ωστόσο αυτοψία δεν γίνει, ή εντός 3μηνου ο διαχειριστής του δικτύου δεν συνδέσει την μονάδα για γραφειοκρατικούς ή τεχνικούς ή άλλους λόγους έξω από την ευθύνη του επενδυτή, η διακράτηση της τιμής FIT θα ισχύει εσαεί και μέχρι την οποτεδήποτε σύνδεση του.

4.4 Μείωση 18μηνου στις υφιστάμενες συμβάσεις με ΛΑΓΗΕ

Μπορεί να υπάρξει μείωση της 18μηνιαίας διάρκειας διακράτησης τιμής FIT των υφιστάμενων συμβάσεων με ΛΑΓΗΕ που οι αντίστοιχες Φ/Β μονάδες δεν έχουν συνδεθεί στο σύστημα. Η νέα διάρκεια που θα ορισθεί (π.χ. 9 μήνες) προφανώς δεν θα επηρεάζει όσους η διάρκεια που τους απομένει είναι μικρότερη του νέου ορίου αυτού αλλά θα ευθυγραμμίζει προς τα κάτω στο όριο αυτό όλους όσους η υπολειπόμενη διάρκεια τους το υπερκερνά.

4.5 Οικιακά συστήματα

Όπως είναι γνωστό για την κατηγορία αυτή δεν υπάρχει εθνικό πλαφόν ισχύος πολύ δε περισσότερο σε ετήσια βάση όπως ρυθμιστικά ίσως εξ' αρχής θα απαιτείτο με στόχο την μακροπρόθεσμη γραμμική ανάπτυξη τους και την ασφαλή οικονομικά για τον Λειτουργό επέκτασή τους, ο οποίος ανακτά πλήρως στην Προμήθεια το κόστος αποπληρωμής του συνόλου της παραγόμενης από αυτά ενέργειας. Η πραγματικότητα αυτή με δεδομένο το αυξανόμενο ενδιαφέρον που παρατηρείται και περαιτέρω αναμένεται, δύναται να προκαλέσει ενδεχομένως δομικά οικονομικά προβλήματα στον Λειτουργό.

Προτείνουμε την μετατροπή του προγράμματος για τα από εδώ και πέρα νέα έργα σε αυτοπαραγωγούς. Έτσι θα επιτευχθεί καλύτερη εξοικονόμηση ενέργειας αφού το περίσσειμα της παραγωγής θα πωλείται στο δίκτυο ενώ οι ανάγκες της κατοικίας πραγματικά θα καλύπτονται με την «πράσινη» παραγόμενη επί τόπου ενέργεια.

Επιπλέον θα αποκλεισθούν έτσι πιθανές αναστολές (περιφερειακές ή ολικές) του προγράμματος στο μέλλον λόγω της ανεξέλεγκτης ενδεχομένως οικονομικής μεγέθυνσης των πληρωμών που το αφορούν, γεγονός που θα ωφελήσει στην μακρόπνοη διατήρηση ενός υγιούς αριθμού θέσεων απασχόλησης που δραστηριοποιείται στην εγκατάστασή τους. Τέλος η ρύθμιση αυτή θα ωθήσει προς τα κάτω τις τιμές εγκατάστασης γρηγορότερα στην ζώνη του επιθυμητού grid parity, το οποίο και αποτελεί την πραγματικά αειφόρα οικονομική προοπτική για τον κλάδο.